

.....
imię i nazwisko

.....
nazwa szkoły macierzystej

.....
pieczętka szkoły

WOJEWÓDZKI KONKURS „POZNAJMY LAS”

„Zwierzęta naszych lasów - płazy i gady”

Nadleśnictwo Strzebielino

ETAP POWIATOWY

Łęczyce, 19.02.2026 r.

Instrukcja dla ucznia

Drogi uczniu:

*Przed Tobą **TEST** zawierający 31 zadań.*

Rozwiązując zadania zamknięte wybierz odpowiedź / odpowiedzi i zaznacz ją / je krzyżykiem.

Przykład:

~~A.~~ B. C. D.

Jeśli przez pomyłkę zakreślisz nieodpowiednią literę, otocz ją kółkiem, po czym zakreśl krzyżykiem literę właściwą.

Przykład:

~~A.~~ B ~~C.~~ D.

W przypadku pozostałych zadań postępuj zgodnie z instrukcją.

Przy każdym zadaniu podano liczbę punktów możliwych do zdobycia.

Maksymalnie możesz uzyskać 50 punktów.

Czas pracy z arkuszem 60 minut.

POWODZENIA!

Zad. 1. (0-1)

Wybierz dokończenie zdania i jego uzasadnienie:

Kończyny płazów ogoniastych są:

A. Wydłużone i silne,	dlatego te zwierzęta podczas przemieszczania się	1. dotykają brzuchem podłoża.
B. Krótkie i słabe,		2. unoszą ciało wysoko nad ziemią.

Zad. 2. (0-1)

Kręgi odcinka ogonowego kręgosłupa płazów bezogonowych zrastają się w tzw.:

- A) pygostyl
- B) urostyl
- C) podostyl
- D) kość kruczą

Zad. 3. (0-3)

Oceń prawdziwość zdań opisujących wymianę gazową u płazów. Zaznacz P jeśli zdanie jest prawdziwe, F jeśli jest fałszywe:

1. Powierzchnia wymiany gazowej płuc jest niewielka.	P	F
2. W wymianie gazowej uczestniczy skóra i błona śluzowa jamy gębowo-gardzielowej.	P	F
3. Wszystkie gatunki płazów oddychają płucami.	P	F
4. Kijanki posiadają skrzel, przez które prowadzą wymianę gazową.	P	F

Zad. 4. (0-2)

Zaznacz punkty charakteryzujące układ krwionośny płazów:

- A) jeden obieg krwi
- B) dwa obiegi krwi
- C) serce zbudowane z 2 komór i 2 przedsionków
- D) w komorze serca obecne przegrody ograniczające mieszanie krwi
- E) krew utlenowana w naczyniach skórnych wpływa do prawego przedsionka
- F) do lewego przedsionka napływa krew pozbawiona tlenu

Zad. 5. (0-2)

Dobierz w pary pojęcia i ich wyjaśnienia:

1. skrzek	A. zgrubienia pozwalające przytrzymać samicę podczas łączenia w pracy
2. metamorfoza	B. jaja płazów
3. kijanka	C. larwa płazów
4. modzele	D. przemiana, podczas której powstaje postać dorosła przystosowana do życia na lądzie

1 2 3 4.....

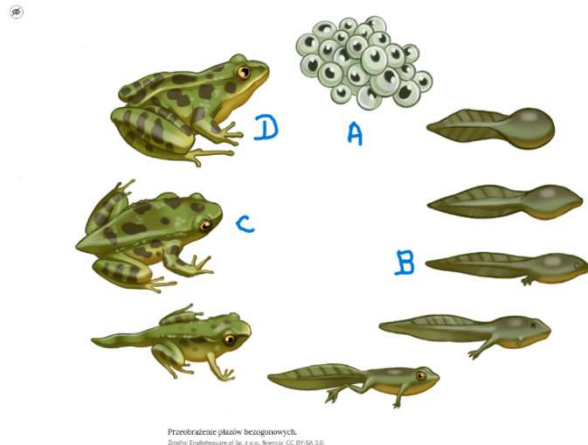
Zad. 6. (0-3)

Oceń prawdziwość zdań dotyczących rozmnażania płazów. Zaznacz P jeśli zdanie jest prawdziwe, F jeśli jest fałszywe:

1. Rozmnażanie jest możliwe tylko wtedy, gdy w pobliżu znajduje się zbiornik wodny.	P	F
2. Większość płazów jest obupłciowa.	P	F
3. Jaja płazów, zwane ikrą, składane są do wody.	P	F
4. Zapłodnienie może być zewnętrzne lub wewnętrzne.	P	F

Zad. 7. (0-3)

Zastąp oznaczenia literowe A - D odpowiednimi nazwami tak, by rysunek poprawnie przedstawiał metamorfozę płazów bezogonowych:

A..... B..... C..... D.....

Zad. 8. (0-1)

Uzyskiwanie zdolności rozmnażania płciowego przez postać larwalną niektórych płazów nazywamy:

- A) metamorfozą
- B) partenogenezą
- C) neuralgią
- D) neotenią

Zad. 9. (0-3)

Do każdej z grup płazów A, B, C dobierz poprawne opisy 1 - 8.

A. płazy bezogonowe	1. odcinek szyjny wyraźnie zaznaczony
B. płazy ogoniaste	2. brak kończyn
C. płazy beznogie	3. brak wyodrębnionej szyi i ogona
	4. dobrze wykształcony ogon
	5. tylne kończyny dłuższe niż przednie
	6. ciało masywne, krępe
	7. uzębione szczęki
	8. żyją w podziemnych norkach

A

B

C

Zad. 10. (0-3)

W każdym zdaniu podkreśl właściwe określenia zapisane kursywą, tak, aby zdania zawierały prawdziwe informacje dotyczące gadów.

Miejscem rozwoju zarodka jest *tarcza rozwojowa / tarcza zarodkowa* usytuowana na powierzchni *żółtka / owodni*. Fałd otaczający zarodek prowadzi do powstania *dwóch / trzech* błon płodowych. Najbardziej zewnętrzną błoną jest *kosmówka / owodnia*.

Zad. 11. (0-3)

Oceń prawdziwość zdań opisujących układ ruchu gadów. Zaznacz P jeśli zdanie jest prawdziwe, F jeśli jest fałszywe.

1. Czaszka gadów wykazuje większą ruchomość niż czaszka płazów.	P	F
2. Swobodne poruszanie głową umożliwiają gadom kręgi: obrotowy i zawiasowy.	P	F
3. Czaszka gadów łączy się z kręgosłupem za pomocą 2 kłykci potylicznych.	P	F
4. Czaszka gadów jest silniej skostniała niż płazów.	P	F

Zad. 12. (0-2)

W każdym zdaniu podkreśl właściwe określenia zapisane kursywą, tak aby zdania zawierały prawdziwe informacje.

Przez suchą skórę gadów *odbywa się / nie jest możliwa* wymiana gazowa. Właściwym narządem wymiany gazowej *u gatunków lądowych są płuca, u wodnych skrzela / u wszystkich gadów są płuca*. Płuca gadów mają *mniejszą / większą* powierzchnię wymiany gazowej niż płuca płazów.

Zad. 13. (0-1)

Mechanizmem obronnym kumaka nizinnego nie jest:

- A) maskujące ubarwienie grzbietu i jaskrawe strony brzusznej
- B) gwałtowne napinanie i naprężanie ciała
- C) jaskrawe ubarwienie grzbietowej i brzusznej strony ciała
- D) wydzielanie lepkiej, drażniącej substancji

Zad. 14. (0-1)

Wskaż gatunek płaza, którego samce w okresie godowym wykształcają na grzbiecie faliście ząbkowany grzebień skórny:

- A) kumak nizinny
- B) traszka zwyczajna
- C) żaba moczarowa
- D) ropucha szara

Zad. 15. (0-2)

Podkreśl właściwe określenia zapisane kursywą, tak aby zdanie zawierało prawdziwe informacje.

Gdy warunki środowiskowe nie są sprzyjające larwy traszek zwyczajnych *wychodzą na ląd / zimują w wodzie* i przeobrażają się *dopiero w następnym roku / bardzo szybko przed nadejściem zimy*.

Zad. 16. (0-1)

Długie, pierzaste, czerwone skrzela zewnętrzne posiadają larwy:

- A) traszki grzebieniastej
- B) ropuchy szarej
- C) kumaka nizinnego
- D) salamandry plamistej

Zad. 17. (0-1)

Płazy to zwierzęta wodno - lądowe, jednak dorosłe osobniki niektórych gatunków nie umieją pływać. Takim gatunkiem jest:

- A) traszka zwyczajna
- B) salamandra plamista
- C) ropucha szara
- D) żaba jeziorkowa

Zad. 18. (0-1)

Dojrzałe płciowo samce żaby jeziorkowej w okresie godowym przyjmują ubarwienie:

- A) pomarańczowe
- B) siarkowożółte
- C) jasnozielone
- D) jaskrawoniebieskie

Zad. 19. (0-1)

Przemieszczanie się po liściach i drzewach umożliwiają rzekotce drzewnej:

- A) błony pływne między palcami
- B) chropowate wyrostki na bokach ciała
- C) przylgi na palcach
- D) modzele na palcach

Zad. 20. (0-1)

Samice, którego z poniżej wymienionych gatunków płazów, rodzą larwy zanurzając w wodzie tylną część ciała?

- A) salamandry plamistej
- B) żaby jeziorkowej
- C) rzekotki drzewnej
- D) ropuchy szarej

Zad. 21. (0-1)

Skrzek w postaci sznurów składa:

- A) salamandra plamista
- B) ropucha szara
- C) traszka zwyczajna
- D) kumak nizinny

Zad. 22. (0-1)

Żółw błotny rozdrabnia i miażdży pokarm za pomocą:

- A) rogowych listewek
- B) zębów
- C) wyrostków na języku
- D) tzw. dzioba

Zad. 23. (0-1)

Gdzie samica żółwia błotnego składa jaja?

- A) w wygrzebanym przez nią zagłębieniu
- B) w wodzie
- C) pod korzeniami drzew
- D) na liściach roślin wodnych

Zad. 24. (0-3)

Podkreśl wszystkie odpowiedzi opisujące zachowanie zaskronca, gdy czuje się zagrożony.

- A) przewraca się brzuchem do góry i udaje martwego
- B) rozszerza żebra i rozpląszcza ciało
- C) wydziela nieprzyjemny zapach
- D) próbuje wbić zęby jadowe w napastnika
- E) syczy

Zad. 25. (0-1)

Który z wymienionych gatunków węży wspina się na niskie drzewa i krzewy?

- A) wąż Eskulapa
- B) zaskroniec zwyczajny
- C) żmija zygzakowata
- D) wszystkie wymienione gatunki

Zad. 26. (0-1)

Tak zwana „wstęga kainowa” to:

- A) pas cętek i plam ciągnących się przez całe ciało samców jaszczurki zwinki
- B) żółtawa plama zlokalizowana na bokach głowy jaszczurki żyworodnej
- C) krótki szpikulec na końcu ogona jaszczurki żyworodnej
- D) charakterystyczna zygzakowata linia na grzbiecie żmii zygzakowatej

Zad. 27. (0-1)

Wybierz poprawne dokończenie zdania i jego uzasadnienie.

Wąż Eskulapa na kilka tygodni przed rozpoczęciem snu zimowego

A. przestaje pobierać pokarm,	ponieważ	1. pozwala to zapobiec zaleganiu resztek pokarmu w jelitach.
B. intensywnie żeruje,		2. musi zgromadzić odpowiednią ilość substancji energetycznych i budulcowych

Zad. 28. (0-2)

Podkreśl poprawne określenia zapisane kursywą tak by zdania zawierały prawdziwe informacje dotyczące żmii zygzakowatej.

Zaniepokojone osobniki żmii zygzakowatej *uciekają lub syczą / zaczynają kąsać*. Jest to najkorzystniejsza strategia, ponieważ *jad jest śmiertelny dla większości drapieżnych ssaków / produkcja jadu wiąże się z dużym wydatkiem energetycznym*.

Zad. 29. (0-1)

W jaki sposób padalec zwyczajny pozbywa się z pyska śluzu po połknięciu dżdżownicy lub ślimaka?

- A) wypłuka śluz przy pomocy języka
- B) ociera głowę o podłoże
- C) połyka drobne kamyki
- D) zjada rośliny neutralizujące lepki śluz

Zad. 30. (0-1)

Spośród wymienionych gatunków gadów wskaż ten, który żyje najdłużej.

- A) jaszczurka zwinka
- B) żmija zygzakowata
- C) padalec zwyczajny
- D) wąż Eskulapa

Zad. 31. (0-1)

Iloma powiekami osłonięte są oczy płazów bezogonowych:

- A) jedną
- B) dwiema
- C) trzema
- D) czterema